

have svaret Nej, ville ikke kunne være med til at vedtage en Lov, der gav Kommunen en saadan Ret, og ville heller ikke kunne stemme for det foreliggende Forslag og dermed sige, at paa Færøerne kan det være godt, men herhjemme i Danmark duer det ikke. Jeg tror, at vi maa være klare over, at vi binde os, naar vi stemme for det foreliggende Forslag, idet vi derved ogsaa tage Standpunkt til, hvorledes Forholdene skulle ordnes herhjemme.

Jeg tror ogsaa, det vilde være i højeste Grad skadeligt, netop for selve Afholdssagen, om vi skulde naa dertil, at den ene Kommune forbød Udskænkning af Spiritus, medens Udskænkning fandt Sted i en anden. Vi have jo prøvet det herhjemme. Jeg kan erindre, at i de sidste Aar, inden Esbjerg blev Købstad, havde man den Ordning i denne By, at der kun var to Steder, hvor der maatte udskænkes Spiritus, altsaa noget, som de Afholdsmænd, som tale for Forbud mod Udskænkning, vilde finde nogenlunde idealt. Men hvad blev Resultatet i Esbjerg? Det blev det, at der ved Siden af disse officielle Udskækningssteder rejste sig en Bunke Klubber, som efterhaanden udviklede sig til at blive rene Bordeller, hvor de værste Ting gik i Svang, hvor der ikke var Tale om nogen som helst Lukketid, men som vare aabne til langt hen paa Morgenstunden uden nogen som helst Art af Kontrol.

Der staar her i det foreliggende Lovforslag —, og jeg antager ogsaa, det maa tages med, hvis Lovforslaget vedtages —, at selv om der i en Kommune ikke maa finde Udskænkning af Spiritus Sted, have Foreninger Ret til at indkøbe Spiritus til Udskænkning blandt Medlemmerne uden nogen som helst Art af Kontrol. Hvis vi fik en saadan Bestemmelse herhjemme, at det blev Foreninger, der skulde forestaa Udskænkningen, og disse Foreninger selv bestemte, naar Lokalerne skulde lukkes, og hvorledes det skulde være med de forskellige Forhold, vilde vi da være naaede videre, end vi nu ere? Vilde det være bedre, naar man kunde dække sig bag Foreningerne, der kunde sige: Vi have Lov til at forestaa Spiritusudskænkning og holde aabent hele Natten hen paa Morgenstunden uden nogen som helst Kontrol! Jeg kan derfor ikke se, det betyder noget som helst i Retning af at gavne Ædrueligheden. Det lyder jo godt, at man giver Kommunerne Selvbestemmelsesret, men det er dog i Virkeligheden en Indskrænkning af det, som nu gælder, idet nu enhver Borger med de af Loven

flydende Indskrænkninger kan faa Borgerkab.

Saa gør man gældende, at Spiritus er en Gift, men man har jo dog ikke Mod til at tage dette Skridt fuldt ud. Hvis man siger, at Spiritus er en Gift, som Befolkningen ikke maa faa, vil jeg sige: hvorfor saa ikke lukke det inde i Apotekernes Giftskabe og kun lade det udlevere efter Receipt? Men jeg ved godt, at Afholdsfolkene selv ere klare over, at hvis en saadan Bestemmelse blev indført, vilde Befolkningen søge andre stimulerende Midler og paa andre Maader tilfredsstille sin Lyst i den Retning, saaledes at det blev værre, end naar der blev givet Adgang til Spiritus indenfor de Indskrænkninger, Lovgivningen hjemler.

Det, der i Virkeligheden skal gøres, er, at man gennem Afholdsbevægelsen skal se at naa frem til at faa Folket mere ædrueligt, end det nu er. Men naar Afholdsbevægelsen kan glæde sig ved en saa stor Tilslutning her i Landet, som Tilfældet er, kan den i Virkeligheden takke den socialistiske Bevægelse for den Tilslutning, den nu har, det er noget, enhver Afholdsmand maa erkende. Jeg ser nok, at Reformmændene more sig over den Udtalelse, vel ud fra den Betragtning: det skulde være sært, om Socialdemokratiet ikke ogsaa tiltager sig Æren for dette som for alt andet... (Stemmer: Ja!)... Jeg vidste nok, at dette vilde komme frem. Det er en Ting, som den sidste ærede Taler (Kvist) maa erkende er rigtig: at det er indenfor Arbejderkredsene, at Afholdsbevægelsen har faaet den største Tilslutning. Det er sikkert, at naar man ser Medlemslisterne efter indenfor Afholdsorganisationerne, saa er det Folk, som gennem Socialdemokratiets Virksomhed ere vakte til Erkendelse af deres Værd som Mennesker, der have sluttet sig til Afholdsbevægelsen. Det er slet ikke Gaardmandstanden ude paa Landet, og det er ikke Overklassen inde i Byerne, der ere med i Afholdsbevægelsen. Det er netop Arbejderne, der ere vakte til Forstaaelse af, at de have Rettigheder, men ogsaa Pligter mod sig selv. Det er en Kendsgerning, som ingen Afholdsmand kan rokke ved. Og jeg tror i Virkeligheden, at naar vi gaa videre ad den Vej, naa vi det Resultat, der skal naas. Efterhaanden som det lykkes at faa Folk til at forstaa, hvilke Rettigheder de have, men ogsaa, hvilke Pligter de have overfor sig selv, vil det ogsaa komme dertil, at vi faa mere